

Excel·lentíssima Diputació Provincial de València **Àrea de Benestar Social**

Anunci de l'Excel·lentíssima Diputació Provincial de València sobre publicació del VII Pla Provincial de Drogodependències i Altres Comportaments Addictius.

Anuncio de la Excelentísima Diputación Provincial de Valencia sobre publicación del VII Plan Provincial de Drogodependencias y Otros Comportamientos Adictivos.

ANUNCI

El Ple d'esta Corporació, en sessió celebrada el 28 de gener de 2020, ha adoptat, entre altres, l'acord següent:

«Vista la proposta formulada per la Diputada Presidenta de Benestar Social i Qualitat Democràtica d'aprovació del VII Pla Provincial sobre Drogodependències i altres Trastorns Addictius de la Diputació Provincial de València (PPD-DPV).

Atès que, correspon a les Diputacions Provincials, en el seu àmbit territorial, l'aprovació dels Plans Provincials, que asseguren corresponsablement, el suport suficient i sostingut de Programes d'Activitats Preventives, tant des del punt de vista financer com dels recursos humans. Entenent que la Prevenció de les Drogodependències ha de mantenir una adequada continuïtat en el temps, evitant la realització d'intervencions esporàdiques, és voluntat de la Diputació Provincial de València assegurar, mitjançant la cooperació amb els ajuntaments de menys de 20.000 habitants, la prestació integral i adequada en la totalitat del territori provincial de les competències i responsabilitats municipals en aquesta matèria i suport tècnic i econòmic als municipis de menys de 20.000 habitants.

En la seua conseqüència:

S'ACORDA:

Aprovar el VII Pla Provincial sobre Drogodependències i Altres Comportaments Addictius (VII PD-DPV) que, degudament autenticat pel Secretari General de la Corporació, figura en l'expedient.

Procedir a la seua publicació en el Butlletí Oficial de la Província».

VII PLA PROVINCIAL SOBRE DROGODEPENDÈNCIES **I ALTRES COMPORTAMENTS ADDICTIUS**

Exposició de motius.-

El VII Pla Provincial de Prevenció de Drogodependències, representa la voluntat de continuïtat i sosteniment d'actuacions, que dirigides a l'interès comú de la població, permeten disminuir de manera significativa les conductes addictives, previndre els danys per a la salut i les problemàtiques socials relacionades amb estes.

Durant els últims anys es vénen constatant determinats patrons associats a les conductes addictives i el seu entorn. En este sentit destacar:

- Canvis en els perfils dels consumidors, amb patrons de poli consum cada vegada més generalitzat en tots dos sexes.
  - La precocitat en l'inici de l'ús d'algunes substàncies i l'estreta relació entre aquest i els espais i temps d'oci.
  - Increment de patrons de conductes problemàtiques de difícil diagnòstic i tractament, bé per ser prèvies al consum, o bé per ser conseqüència directa d'este.
  - La necessitat de diversificar i individualitzar els programes i actuacions preventives per poblacions de risc i per contextos de risc.
  - L'alteració de les pràctiques socials, educatives i culturals dels més joves, agreujades per les seqüeles de la crisi econòmica.
  - L'impacte de les tecnologies de la informació i comunicació social i la seua repercussió en els comportaments i maneres de relacionar-se.
- La prevenció dels comportaments addictius es proposa, abans de res, avivar la consciència social sobre els problemes, els danys, els costos personals i socials relacionats amb les addiccions. La possibilitat real d'evitar-los i la importància que la societat en el seu conjunt siga part activa de la solució.

En este context, les estratègies preventives dirigides a reduir el consum de substàncies tòxiques i altres addiccions, prioritzen el desenvolupament de les capacitats personals de resistència a l'oferta de drogues; fomenten habilitats per a facilitar actituds i conductes de rebuig; proporcionen informació i formació adequada; impulsen valors incompatibles amb l'abús de drogues i afavoreixen estils de vida saludables.

En l'actualitat existeix consens institucional, sobre la importància de la continuïtat i consolidació temporal de les accions dirigides a la Prevenció de les drogodependències, que impliquen formalment des de diversos àmbits competencials a les diferents administracions, professionals i organitzacions socials, en el desenvolupament d'actuacions de prevenció de comportaments addictius.

L'Estratègia Nacional sobre Drogues 2017-2024, de conformitat amb l'establida per la UE 2013-2020, s'articula entorn de dues metes amb diferents objectius: "Aconseguir" una societat més saludable i informada mitjançant la reducció de la demanda de drogues i de la prevalença de les addiccions en general i "Tindre" una societat més segura a través de la reducció de l'oferta de drogues i del control d'aquelles activitats que puguen portar a situacions d'addicció. L'Estratègia es duu a terme a través de Plans d'Acció consecutius, de periodicitat quadriennal, que inclouen una llista d'accions específiques a desenvolupar, amb els organismes, entitats o unitats administratives responsables de la seua implementació, així com els indicadors i instruments d'avaluació d'aquestes accions.

Les directrius Autònòmiques, han tingut al llarg d'aquests anys, un desigut desenvolupament i vigència. L'actual normativa autonòmica, continguda en la Llei 10/2014 de 29 de desembre, de Salut de la Comunitat Valenciana, estableix i regula en l'àmbit de les Drogodependències, un conjunt de mesures i accions encaminades a la prevenció, assistència, incorporació i protecció social de les persones afectades tant per l'ús i / o abús de substàncies, com per altres trastorns addictius.

• El Decret 105/2019, de 5 de juliol, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i les conselleries de la Generalitat. En el Títol VII defineix l'estructura dels òrgans superiors i directius de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. Es crea la Secretaria Autonòmica de Salut Pública i del Sistema Sanitari Públic, de la qual depén: la Direcció General de Salut Pública i Addiccions.

• El art.100 recull les funcions que exerceix aquesta Direcció General, establides en l'art. 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre del Consell i les altres previstes en l'ordenament jurídic, en matèria de coordinació de centres i programes de salut pública i estratègies de salut especialment orientades a la prevenció, protecció de la salut, vigilància i control epidemiològic de les drogodependències i altres addiccions; seguretat alimentària i totes aquelles actuacions que garantisquen la salut de la població.

La Diputació Provincial de València, coherent amb els principis d'Educació per a la Salut a través de la Prevenció, ha vingut aprovant Plans Provincials de Drogodependències durant els períodes: 2002-2004 (PPD I), 2005-2007 (PPD II), 2008-2010 (PPD III), 2011-2013. (PPD IV); 2014-2016 (PPD V), 2017-2019 (PPD VI), sent aquests la referència dispositiva obligada per a la posada en marxa i execució dels Programes Provincials d'Activitats Preventives, que amb periodicitat anual, convoquen als municipis de la província de València amb població inferior a 20.000 habitants.

Les accions preventives contemplades en els Programes, se centren en els àmbits Familiar, Adolescents i Joves, Comunitari. Les estratègies d'intervenció abasten en profunditat tres nivells de Prevenció: Universal, Selectiva, incorporant des de 2009 la Prevenció del mal ús de les tecnologies de la informació i comunicació.

Per a la implementació d'estes estratègies, els Programes es dissenyen combinant diversos graus formatius i metodologies interdisciplinàries, que afavoreixen la sensibilització, el coneixement i la participació.

Durant la vigència de tots els Plans Provincials, el contingut temàtic de les actuacions incloses en els Programes ha anat creixent, canviant conforme ho feien les necessitats i la cada vegada major participació. S'ha dotat a les activitats de nous enfocaments teòrics, continguts educatius, models interactius de representació, atesa la tipologia dels municipis, a les característiques de les poblacions i dels grups d'edat als quals es dirigeixen. S'ha anat generant al llarg d'aquests anys un coneixement detallat, que ha quedat confirmat i avalat per les avaluacions anuals.

Els Plans Provincials de Drogodependències materialitzats en els Programes Provincials d'Activitats Preventives, han contribuït:

- A la consolidació de l'acció preventiva en els municipis de menor grandària, mitjançant el contacte directe amb la població i resposta a demandes concretes.
- Han garantit i consolidat unes estructures bàsiques d'informació i formació en Educació per a la Salut.

• L'avaluació de cada Programa ha permès la constant actualització i aplicació de continguts preventius des de diferents disciplines de coneixement.

Així mateix, la continuïtat preventiva, plasmada en el VII Pla Provincial (2020 -2023), després de vint anys d'experiència, permetrà continuar aprofundint en els mecanismes de difusió i participació possibilitant la incorporació de nous col·lectius i municipis.

Primer.- Definició.-

El VII Pla Provincial sobre Drogodependències i Altres Comportaments Addictius és l'instrument normatiu impulsat des de Diputació de València, per a la planificació i ordenació dels recursos, les accions i programes a desenvolupar per la Corporació dins del marc de les seues competències i en estreta coordinació i col·laboració amb les disposicions establides a nivell estatal i autonòmic.

Totes les accions que desenvolupe Diputació Provincial de València sobre la base del present Pla respectaran els criteris i directrius del Pla d'Acció sobre Addiccions 2018-2020.

Segon.- Àmbit d'actuació

Són competències generals de Diputació Provincial de València en matèria de Drogodependències i altres Trastorns Addictius les previstes en el Títol VI de la Llei 10/2014 de 29 de desembre de Salut de la Generalitat Valenciana. Referit a les drogodependències i Altres Trastorns Addictius i les Directrius a les Entitats Locals menors de 20.000 habitants.

En concordança Diputació Provincial de València, serà garant del desenvolupament de programes preventius en aquells municipis amb població inferior a 20.000 habitants.

Tercer.- Criterio bàsic del VII PPD.

La prevenció constitueix l'objectiu prioritari del VII PPD de Diputació Provincial de València, i estarà orientat a detectar i reduir els factors de risc enfront de les drogues, potenciant factors de responsabilitat, solidaritat, educació i protecció social.

Els criteris bàsics que regiran les actuacions preventives que es planifiquen i desenvolupen a l'empara del VII PPD de D.P.V seran els següents:

- Els programes de prevenció es dissenyaran per a incrementar els factors de protecció i disminuir els factors de risc.
  - Es desenvoluparan des de les estructures ordinàries de les quals s'ha dotat la nostra societat en les àrees d'educació, salut, serveis socials, desenvolupament local etc.
  - Promouran un alt grau de corresponsabilitat i participació comunitària
  - S'adaptaran a les peculiaritats del fenomen en cada municipi.
  - Es dissenyaran comptant amb les persones, grups o comunitats a les quals vagen dirigides, a través del diàleg, l'obertura, el coneixement i el respecte a les seues singularitats i característiques socioculturals
- Quart. - Objectius del VII PPD.

1.- Objectiu general:

L'objectiu general del VII PPD és donar suport als municipis en el desenvolupament promoció i prevenció de la salut, afavorint respostes directes i pròximes, en les poblacions de la província de València, i especialment, entre els grups d'edat més joves; en concordança amb la legislació vigent.

Per a això, totes les accions que es desenvolupen sobre la base d'aquest Pla buscaran:

- Sensibilitzar i motivar a la societat de la província de València per a generar una cultura cívica basada en l'autonomia i en el rebuig de les addiccions.
- Promoure iniciatives que desenvolupen estils de vida, saludables i autònoms.

2.- Objectius Específics:

- Donar suport i estimular la participació social en matèria de prevenció de les drogodependències i altres conductes addictives.
- Aprofundir a través d'estudis en les necessitats que els municipis valencians presenten en matèria de prevenció.
- Ajustar totes les actuacions a les demandes i característiques de la població a la qual es dirigeix.
- Aprofundir en la formació de la població a través de l'oferta continuada d'accions bàsiques i especialitzades en totes aquelles temàtiques valorades com a importants per a ells.

• Continuar oferint un referent institucional a la població a través d'iniciatives i actuacions que capaciten i formen als subjectes en temes d'enorme conflictivitat social.

• Implicar a totes les organitzacions i institucions municipals, augmentant la col·laboració i coordinació entre elles i assegurant una actuació integral i conjunta.

• Estudiar els imaginaris socials, estils, estereotips, sobre com s'entén, en diferents contextos, el fenomen de les addiccions.

• Promoure l'educació en l'oci com a estratègia essencial per al desenvolupament personal, que més enllà del mer passatemps, facilite la comunicació personal, l'expressió i la trobada.

• Comptar amb pràctiques avaluades que garantisquen la qualitat i l'ajust a l'evidència de totes les actuacions.

Cinqué.- Àrees d'intervenció del VII PPD

Les àrees sobre les quals actuarà prioritàriament el PPD de la DPV seran les següents:

Àmbit familiar.

• Sensibilitzar i formar als pares i mares sobre el paper que exerceixen en la prevenció, capacitant-los per a transformar la seua preocupació i por cap a les drogues, en motivació per a adquirir les habilitats adequades per a relacionar-se amb els seus fills.

Existeix unanimitat a identificar a la família, per damunt d'altres agents socials, com a determinant en la promoció de factors protectors associats a l'individu: les creences i actituds enfront dels reptes i riscos, la capacitat d'interacció social, el control de les emocions, l'autoestima, la impulsivitat, la perspectiva temporal.

Àmbit adolescents i joves.

• Menors i joves constitueixen la població diana preferent de les actuacions preventives.

En estos moments, la prevenció s'enfronta a nous reptes. Les noves formes d'addicció sense substància, especialment el joc patològic, la percepció de normalitat en el consum d'alcohol i cànnabis que tenen els joves. La necessitat de reforçar la prevenció ambiental en espais d'oci comunitaris, on les celebracions locals, concerts, festivals, festes multitudinàries, es presten i associen, de manera natural, al consum d'alcohol.

Per tant, les respostes preventives han d'adaptar-se als nous contextos i formes de relació en les quals es produeixen els consums, especialment les xarxes socials i aprofitar les oportunitats que aquests contextos ofereixen a la prevenció entre adolescents i joves.

Àmbit comunitari:

Mantindre un nivell de formació adequat i actualitzat sobre les conductes addictives i la complexitat dels processos associats.

• Sensibilitzar i dotar a la població de recursos i eines davant l'aparició de noves formes problemàtiques d'addicció.

• Facilitar, a la població i als professionals, formació sobre els recursos existents canalitzar propostes, iniciatives, projectes tendents a la resolució d'aquesta problemàtica

• Conscienciar a la població respecte al fet que el fenomen de les addiccions afecta directa o indirectament a tots, i que la participació en la prevenció és imprescindible.

• Fomentar el diàleg a través d'espais de trobada i reflexió.

No obstant l'anterior, podran contemplar-se accions en altres àmbits d'intervenció quan així es determine en coordinació amb la Generalitat.

Sisé.- Estratègies del VII PPD.

Per a la consecució dels objectius marcats pel PPD es desenvoluparan les següents estratègies:

1. Promoure mesures i desenvolupar programes de prevenció ambiental, amb l'objectiu de:

• Generar estructures municipals que afavorisquen el treball en xarxa des de la perspectiva del Benestar Social i la Salut.

• Promoure una consciència social que afavorisca contextos enriquidors d'oci, assegurança i saludable i comptar amb la participació ciutadana a este propòsit.

• Sensibilitzar, implicar i capacitar a través de la formació, tant a pares, com a mediadors socials i professionals, perquè puguin actuar com a agents preventius en el seu propi entorn.

2.- Realitzar estudis per a identificar causes o factors, que puguin generar situacions de risc, amb la finalitat d'intervindre en ells.

3.- Publicar materials didàctics, investigacions, sobre aspectes Preventius, que servisquen d'eines de suport i transferència de coneixements, bones pràctiques, al treball dels responsables tècnics municipals, en el seu quefer quotidià.

Seté.- Actuacions per a la consecució dels objectius.

Per a la consecució dels objectius es desenvoluparan Programes Provincials Anuals de prevenció de drogodependències de forma continuada, dirigits prioritàriament a l'àmbit familiar, joves i comunitat. A tals efectes es realitzaran les següents accions:

- S'acordarà amb organitzacions sense ànim de lucre, mitjançant convocatòries, la subvenció de projectes i programes, que redunden en benefici dels habitants dels municipis als quals Diputació de València ofereix cobertura.
- Es realitzaran estudis monogràfics, que des de diferents enfocaments teòrics i models explicatius, contemplen les perspectives actuals del treball en Prevenció.
- S'elaboraran i/o distribuïran materials preventius específics de suport a la realització de les Activitats Programades. A tals efectes se sufragarà el disseny de materials propis o l'adquisició de materials elaborats per grups d'experts i entitats especialitzades.
- Es realitzaran campanyes informatives i de sensibilització social en coordinació amb els municipis.

Huité.- Coordinació administrativa i participació ciutadana.

1. Coordinació administrativa.

El VII P.P.D de Diputació Provincial de València requereix la coordinació dels diferents agents intervinents. Així, s'estableixen dos nivells de coordinació:

a.- Interna.

Les Àrees de Diputació Provincial de València, especialment, les que tenen assignades funcions relatives a la Cultura, Educació, Benestar Social, Sanitat, Joventut i Esports, actuaran coordinadament en aquesta matèria, a fi de rendibilitzar al màxim, els recursos disponibles evitant duplicitats.

Correspondrà a la Diputada Presidenta de l'Àrea de Benestar Social i Qualitat Democràtica, impulsar les accions de coordinació i seguiment de totes les propostes, que estiguen expresses o puguen derivar-se del present Pla, desenvolupades per les diferents Àrees de la Diputació Provincial de València, en tant que comporten mesures i accions encaminades a la prevenció enfront de l'ús i/o abús de substàncies que puguen generar dependència, així com d'altres comportaments addictius, en el marc general de les competències de Diputació Provincial de València.

b.- Amb altres Administracions.

La Diputació Provincial de València actuarà coordinadament amb la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública i amb les Unitats de Prevenció Comunitària i Conductes Addictives, Equips Socials de Base i Agents de Desenvolupament local, dels Municipis menors de 20.000 habitants.

2.- Participació Social.

L'acció que aprobe la Diputació Provincial de València en desenvolupament del VII P.P.D garantirà la implicació i participació de la comunitat a través de les institucions (ONG, Associacions, AMPAS, etc.) i professionals implicats en la lluita contra les addiccions.

La Diputació Provincial de València fomentarà la corresponsabilitat i participació social establint mecanismes de coordinació per al desenvolupament de programes concrets que atenguen els objectius fixats en el VII Pla Provincial sobre Drogodependències i Altres Comportaments Addictius.

Nové.- Evaluació.

A fi de determinar els assoliments del VII Pla, s'establiran mecanismes de control i avaluació contínua de tots els programes o activitats que es realitzen. Estaran basats en Prevenció de qualitat i ajustats a l'evidència i el coneixement proporcionat per les Avaluacions efectuades en edicions anteriors. Donant continuïtat a les fases avaluatives de necessitats, processos i resultats. Permetrà continuar millorant sistemes interns i externs que garantisquen la qualitat i idoneïtat de les accions preventives contemplades en el VII Pla Provincial de Drogodependències i altres Comportaments Addictius.

Dècim.- Vigència.-

El Plan Provincial sobre Drogodependencias tendrá vigencia hasta el 31 de diciembre de 2023 sin perjuicio de su revisión, si fuese

necesario, por adecuación a la normativa vigente y a la Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2024.

Undécimo.- Financiación.

Durant la vigència del VII Pla es realitzaran anualment Programes d'Activitats Preventives, dissenyats de conformitat amb aquest planejament. L'aprovació i execució s'efectuarà mitjançant Convocatòries d'Ajudes en espècie a Ajuntaments de municipis de la província de València amb població inferior a 20.000 habitants.

València, 5 de febrer de 2020.—El secretari general.

ANUNCIO

El Pleno de esta Corporación, en sesión celebrada el 28 de enero de 2020, ha adoptado, entre otros, el acuerdo siguiente:

«Vista la propuesta formulada por la Diputada Presidenta de Bienestar Social y Calidad Democrática de aprobación del VII Plan Provincial sobre Drogodependencias y otros Trastornos Adictivos de la Diputación Provincial de Valencia (PPD-DPV).

Atendido que, corresponde a las Diputaciones Provinciales, en su ámbito territorial, la aprobación de los Planes Provinciales, que aseguren corresponsablemente, el apoyo suficiente y sostenido de Programas de Actividades Preventivas, tanto desde el punto de vista financiero como de los recursos humanos. Entendiendo que la Prevención de las Drogodependencias debe mantener una adecuada continuidad en el tiempo, evitando la realización de intervenciones esporádicas, es voluntad de la Diputación Provincial de Valencia asegurar, mediante la cooperación con los ayuntamientos de menos de 20.000 habitantes, la prestación integral y adecuada en la totalidad del territorio provincial de las competencias y responsabilidades municipales en esta materia y apoyo técnico y económico a los municipios de menos de 20.000 habitantes.

En su consecuencia:

SE ACUERDA:

Aprobar el VII Plan Provincial sobre Drogodependencias y Otros Comportamientos Adictivos (VII PPD-DPV) que, debidamente autenticado por el Secretario General de la Corporación, figura en el expediente.

Proceder a su publicación en el Boletín Oficial de la Provincia».

VII PLAN PROVINCIAL SOBRE DROGODEPENDENCIAS Y OTROS COMPORTAMIENTOS ADICTIVOS

Exposición de motivos.-

El VII Plan Provincial de Prevención de Drogodependencias, representa la voluntad de continuidad y sostenimiento de actuaciones, que dirigidas al interés común de la población, permitan disminuir de forma significativa las conductas adictivas, prevenir los daños para la salud y las problemáticas sociales relacionadas con las mismas.

Durante los últimos años se vienen constatando determinados patrones asociados a las conductas adictivas y su entorno. En este sentido destacar:

- Cambios en los perfiles de los consumidores, con patrones de poli consumo cada vez más generalizado en ambos sexos.
- La precocidad en el inicio del uso de algunas sustancias y la estrecha relación entre éste y los espacios y tiempos de ocio.
- Incremento de patrones de conductas problemáticas de difícil diagnóstico y tratamiento, bien por ser previas al consumo, o bien por ser consecuencia directa de este.
- La necesidad de diversificar e individualizar los programas y actuaciones preventivas por poblaciones de riesgo y por contextos de riesgo.
- La alteración de las prácticas sociales, educativas y culturales de los más jóvenes, agravadas por las secuelas de la crisis económica.
- El impacto de las tecnologías de la información y comunicación social y su repercusión en los comportamientos y formas de relacionarse.

La prevención de los comportamientos adictivos se propone, ante todo, avivar la conciencia social sobre los problemas, los daños, los costes personales y sociales relacionados con las adicciones. La posibilidad real de evitarlos y la importancia de que la sociedad en su conjunto sea parte activa de la solución.

En este contexto, las estrategias preventivas dirigidas a reducir el consumo de sustancias tóxicas y otras adicciones, priorizan el desa-

rollo de las capacidades personales de resistencia a la oferta de drogas; fomentan habilidades para facilitar actitudes y conductas de rechazo; proporcionan información y formación adecuada; impulsan valores incompatibles con el abuso de drogas y favorecen estilos de vida saludables.

En la actualidad existe consenso institucional, acerca de la importancia de la continuidad y consolidación temporal de las acciones dirigidas a la Prevención de las drogodependencias, que impliquen formalmente desde diversos ámbitos competenciales a las distintas administraciones, profesionales y organizaciones sociales, en el desarrollo de actuaciones de prevención de comportamientos adictivos.

La Estrategia Nacional sobre Drogas 2017-2024, de conformidad con la establecida por la UE 2013-2020, se articula en torno a dos metas con diferentes objetivos: "Alcanzar" una sociedad más saludable e informada mediante la reducción de la demanda de drogas y de la prevalencia de las adicciones en general y "Tener" una sociedad más segura a través de la reducción de la oferta de drogas y del control de aquellas actividades que puedan llevar a situaciones de adicción. La Estrategia se lleva a cabo a través de Planes de Acción consecutivos, de periodicidad cuatrienal, que incluyen una lista de acciones específicas a desarrollar, con los organismos, entidades o unidades administrativas responsables de su implementación, así como los indicadores e instrumentos de evaluación de estas acciones.

Las directrices Autonómicas, han tenido a lo largo de estos años, un desigual desarrollo y vigencia. La actual normativa autonómica, contenida en la Ley 10/2014 de 29 de diciembre, de Salud de la Comunitat Valenciana, establece y regula en el ámbito de las Drogodependencias, un conjunto de medidas y acciones encaminadas a la prevención, asistencia, incorporación y protección social de las personas afectadas tanto por el uso y / o abuso de sustancias, como por otros trastornos adictivos.

- El Decreto 105/2019, de 5 de julio, por el que se establece la estructura orgánica básica de la Presidencia y las consellerías de la Generalitat. En el Título VII define la estructura de los órganos superiores y directivos de la Consellería de Sanidad Universal y Salud Pública. Se crea la Secretaría Autonómica de Salud Pública y del Sistema Sanitario Público, de la que depende: la Dirección General de Salud Pública y Adicciones.

- El art. 100 recoge las funciones que ejerce esta Dirección General, establecidas en el art. 70 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre del Consell y las demás previstas en el ordenamiento jurídico, en materia de coordinación de centros y programas de salud pública y estrategias de salud especialmente orientadas a la prevención, protección de la salud,

vigilancia y control epidemiológico de las drogodependencias y otras adicciones; seguridad alimentaria y todas aquellas actuaciones que garanticen la salud de la población.

La Diputación Provincial de Valencia, coherente con los principios de Educación para la Salud a través de la Prevención, ha venido aprobando Planes Provinciales de Drogodependencias durante los periodos: 2002-2004 (PPD I), 2005-2007 (PPD II), 2008-2010 (PPD III), 2011-2013. (PPD IV); 2014-2016 (PPD V), 2017-2019 (PPD VI), siendo éstos la referencia dispositiva obligada para la puesta en marcha y ejecución de los Programas Provinciales de Actividades Preventivas, que con periodicidad anual, convocan a los municipios de la provincia de Valencia con población inferior a 20.000 habitantes.

Las acciones preventivas contempladas en los Programas, se centran en los ámbitos Familiar, Adolescentes y Jóvenes, Comunitario. Las estrategias de intervención abarcan en profundidad tres niveles de Prevención: Universal, Selectiva, incorporando desde 2009 la Prevención del mal uso de las tecnologías de la información y comunicación.

Para la implementación de estas estrategias, los Programas se diseñan combinando diversos grados formativos y metodologías interdisciplinares, que favorecen la sensibilización, el conocimiento y la participación.

Durante la vigencia de todos los Planes Provinciales, el contenido temático de las actuaciones incluidas en los Programas ha ido creciendo, cambiando conforme lo hacían las necesidades y la cada vez mayor participación. Se ha dotado a las actividades de nuevos enfoques teóricos, contenidos educativos, modelos interactivos de representación, atendiendo a la tipología de los municipios, a las características de las poblaciones y de los grupos de edad a los que se diri-

gen. Se ha ido generando a lo largo de estos años un conocimiento pormenorizado, que ha quedado confirmado y avalado por las evaluaciones anuales.

Los Planes Provinciales de Drogodependencias materializados en los Programas Provinciales de Actividades Preventivas, han contribuido:

- A la consolidación de la acción preventiva en los municipios de menor tamaño, mediante el contacto directo con la población y respondido a demandas concretas.
- Han garantizado y consolidado unas estructuras básicas de información y formación en Educación para la Salud.
- La evaluación de cada Programa ha permitido la constante actualización y aplicación de contenidos preventivos desde diferentes disciplinas de conocimiento.

Asimismo, la continuidad preventiva, plasmada en el VII Plan Provincial (2020 -2023), tras veinte años de experiencia, permitirá seguir profundizando en los mecanismos de difusión y participación posibilitando la incorporación de nuevos colectivos y municipios.

Primero.- Definición.-

El VII Plan Provincial sobre Drogodependencias y Otros Comportamientos Adictivos es el instrumento normativo impulsado desde Diputación de Valencia, para la planificación y ordenación de los recursos, las acciones y programas a desarrollar por la Corporación dentro del marco de sus competencias y en estrecha coordinación y colaboración con las disposiciones establecidas a nivel estatal y autonómico.

Todas las acciones que desarrolle Diputación Provincial de Valencia sobre la base del presente Plan respetarán los criterios y directrices del Plan de Acción sobre Adicciones 2018-2020.

Segundo.- Ámbito de actuación

Son competencias generales de Diputación Provincial de Valencia en materia de Drogodependencias y otros Trastornos Adictivos las previstas en el Título VI de la Ley 10/2014 de 29 de diciembre de Salud de la Generalitat Valenciana. Referido a las drogodependencias y Otros Trastornos Adictivos y las Directrices a las Entidades Locales menores de 20.000 habitantes.

En concordancia Diputación Provincial de Valencia, será garante del desarrollo de programas preventivos en aquellos municipios con población inferior a 20.000 habitantes.

Tercero.- Criterios básicos del VII PPD.

La prevención constituye el objetivo prioritario del VII PPD de Diputación Provincial de Valencia, y estará orientado a detectar y reducir los factores de riesgo frente a las drogas, potenciando factores de responsabilidad, solidaridad, educación y protección social.

Los criterios básicos que regirán las actuaciones preventivas que se planifiquen y desarrollen al amparo del VII PPD de D.P.V serán los siguientes:

- Los programas de prevención se diseñarán para incrementar los factores de protección y disminuir los factores de riesgo.
- Se desarrollarán desde las estructuras ordinarias de las que se ha dotado nuestra sociedad en las áreas de educación, salud, servicios sociales, desarrollo local etc.
- Promoverán un alto grado de corresponsabilidad y participación comunitaria
- Se adaptarán a las peculiaridades del fenómeno en cada municipio.
- Se diseñarán contando con las personas, grupos o comunidades a las que vayan dirigidas, a través del dialogo, la apertura, el conocimiento y el respeto a sus singularidades y características socioculturales.

Cuarto.- Objetivos del VII PPD.

1.- Objetivo general:

El objetivo general del VII PPD es apoyar a los municipios en el desarrollo promoción y prevención de la salud, favoreciendo respuestas directas y cercanas, en las poblaciones de la provincia de Valencia, y en especial, entre los grupos de edad más jóvenes; en concordancia con la legislación vigente.

Para ello, todas las acciones que se desarrollen en base a este Plan buscarán:

- Sensibilizar y motivar a la sociedad de la provincia de Valencia para generar una cultura cívica basada en la autonomía y en el rechazo de las adicciones.

• Promover iniciativas que desarrollen estilos de vida, saludables y autónomos.

2.- Objetivos Específicos:

- Apoyar y estimular la participación social en materia de prevención de las drogodependencias y otras conductas adictivas.
- Profundizar a través de estudios en las necesidades que los municipios valencianos presentan en materia de prevención.
- Ajustar todas las actuaciones a las demandas y características de la población a la que se dirige.
- Profundizar en la formación de la población a través de la oferta continuada de acciones básicas y especializadas en todas aquellas temáticas valoradas como importantes para ellos.
- Seguir ofreciendo un referente institucional a la población a través de iniciativas y actuaciones que capaciten y formen a los sujetos en temas de enorme conflictividad social.
- Implicar a todas las organizaciones e instituciones municipales, aumentando la colaboración y coordinación entre ellas y asegurando una actuación integral y conjunta.
- Estudiar los imaginarios sociales, estilos, estereotipos, acerca de cómo se entiende, en diferentes contextos, el fenómeno de las adicciones.
- Promover la educación en el ocio como estrategia esencial para el desarrollo personal, que más allá del mero pasatiempo, facilite la comunicación personal, la expresión y el encuentro.
- Contar con prácticas evaluadas que garanticen la calidad y el ajuste a la evidencia de todas las actuaciones.

Quinto.- Áreas de intervención del VII PPD

Las áreas sobre las que actuará prioritariamente el PPD de la DPV serán las siguientes:

Ámbito familiar.

• Sensibilizar y formar a los padres y madres sobre el papel que desempeñan en la prevención, capacitándoles para transformar su preocupación y miedo hacia las drogas, en motivación para adquirir las habilidades adecuadas para relacionarse con sus hijos.

Existe unanimidad en identificar a la familia, por encima de otros agentes sociales, como determinante en la promoción de factores protectores asociados al individuo: las creencias y actitudes frente a los retos y riesgos, la capacidad de interacción social, el control de las emociones, la autoestima, la impulsividad, la perspectiva temporal.

Ámbito adolescentes y jóvenes.

• Menores y jóvenes constituyen la población diana preferente de las actuaciones preventivas.

En estos momentos, la prevención se enfrenta a nuevos retos. Las nuevas formas de adicción sin sustancia, especialmente el juego patológico, la percepción de normalidad en el consumo de alcohol y cannabis que tienen los jóvenes. La necesidad de reforzar la prevención ambiental en espacios de ocio comunitarios, donde las celebraciones locales, conciertos, festivales, fiestas multitudinarias, se prestan y asocian, de forma natural, al consumo de alcohol.

Por tanto, las respuestas preventivas deben adaptarse a los nuevos contextos y formas de relación en las que se producen los consumos, especialmente las redes sociales y aprovechar las oportunidades que dichos contextos ofrecen a la prevención entre adolescentes y jóvenes.

Ámbito comunitario:

Mantener un nivel de formación adecuado y actualizado sobre las conductas adictivas y la complejidad de los procesos asociados.

- Sensibilizar y dotar a la población de recursos y herramientas ante la aparición de nuevas formas problemáticas de adicción.
- Facilitar, a la población y a los profesionales, formación sobre los recursos existentes canalizar propuestas, iniciativas, proyectos tendentes a la resolución de esta problemática
- Concienciar a la población respecto al hecho de que el fenómeno de las adicciones afecta directa o indirectamente a todos, y que la participación en la prevención es imprescindible.
- Fomentar el diálogo a través de espacios de encuentro y reflexión.

No obstante lo anterior, podrán contemplarse acciones en otros ámbitos de intervención cuando así se determine en coordinación con la Generalitat.

Sexto.- Estrategias del VII PPD.

Para la consecución de los objetivos marcados por el PPD se desarrollarán las siguientes estrategias:

1. Promover medidas y desarrollar programas de prevención ambiental, con el objetivo de:

- Generar estructuras municipales que favorezcan el trabajo en red desde la perspectiva del Bienestar Social y la Salud.
- Promover una conciencia social que favorezca contextos enriquecedores de ocio, seguro y saludable y contar con la participación ciudadana a este propósito.
- Sensibilizar, implicar y capacitar a través de la formación, tanto a padres, como a mediadores sociales y profesionales, para que puedan actuar como agentes preventivos en su propio entorno.

2.- Realizar estudios para identificar causas o factores, que puedan generar situaciones de riesgo, con el fin de intervenir en ellos.

3.- Publicar materiales didácticos, investigaciones, sobre aspectos Preventivos, que sirvan de herramientas de apoyo y transferencia de conocimientos, buenas prácticas, al trabajo de los responsables técnicos municipales, en su quehacer cotidiano.

Séptimo.- Actuaciones para la consecución de los objetivos.

Para la consecución de los objetivos se desarrollarán Programas Provinciales Anuales de prevención de drogodependencias de forma continuada, dirigidos prioritariamente al ámbito familiar, jóvenes y comunidad. A tales efectos se realizarán las siguientes acciones:

• Se acordará con organizaciones sin ánimo de lucro, mediante convocatorias, la subvención de proyectos y programas, que redunden en beneficio de los habitantes de los municipios a los que Diputación de Valencia ofrece cobertura.

• Se realizarán estudios monográficos, que desde diferentes enfoques teóricos y modelos explicativos, contemplen las perspectivas actuales del trabajo en Prevención.

• Se elaborarán y/o distribuirán materiales preventivos específicos de apoyo a la realización de las Actividades Programadas. A tales efectos se sufragará el diseño de materiales propios o la adquisición de materiales elaborados por grupos de expertos y entidades especializadas.

• Se realizarán campañas informativas y de sensibilización social en coordinación con los municipios.

Octavo.- Coordinación administrativa y participación ciudadana.

2. Coordinación administrativa.

El VII P.P.D de Diputación Provincial de Valencia requiere la coordinación de los distintos agentes intervinientes. Así, se establecen dos niveles de coordinación:

a.- Interna.

Las Áreas de Diputación Provincial de Valencia, en especial, las que tienen asignadas funciones relativas a la Cultura, Educación, Bienestar Social, Sanidad, Juventud y Deportes, actuarán coordinadamente en esta materia, a fin de rentabilizar al máximo, los recursos disponibles evitando duplicidades.

Corresponderá a la Diputada Presidenta del Área de Bienestar Social y Calidad Democrática, impulsar las acciones de coordinación y seguimiento de todas las propuestas, que estén expresas o puedan derivarse del presente Plan, desarrolladas por las diferentes Áreas de la Diputación Provincial de Valencia, en tanto que comporten medidas y acciones encaminadas a la prevención frente al uso y/o abuso de sustancias que puedan generar dependencia, así como de otros comportamientos adictivos, en el marco general de las competencias de Diputación Provincial de Valencia.

b.- Con otras Administraciones.

La Diputación Provincial de Valencia actuará coordinadamente con la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública y con las Unidades de Prevención Comunitaria y Conductas Adictivas, Equipos Sociales de Base y Agentes de Desarrollo local, de los Municipios menores de 20.000 habitantes.

2.- Participación Social.

La acción que apruebe la Diputación Provincial de Valencia en desarrollo del VII P.P.D garantizará la implicación y participación de la comunidad a través de las instituciones (ONG, Asociaciones, AMPAS, etc.) y profesionales implicados en la lucha contra las adicciones.

La Diputación Provincial de Valencia fomentará la corresponsabilidad y participación social estableciendo mecanismos de coordinación

para el desarrollo de programas concretos que atiendan a los objetivos fijados en el VII Plan Provincial sobre Drogodependencias y Otros Comportamientos Adictivos.

Noveno.- Evaluación.

Al objeto de determinar los logros del VII Plan, se establecerán mecanismos de control y evaluación continua de todos los programas o actividades que se realicen. Estarán basados en Prevención de calidad y ajustados a la evidencia y el conocimiento proporcionado por las Evaluaciones efectuadas en ediciones anteriores. Dando continuidad a las fases evaluativas de necesidades, procesos y resultados. Permitirá seguir mejorando sistemas internos y externos que garanticen la calidad e idoneidad de las acciones preventivas contempladas en el VII Plan Provincial de Drogodependencias y otros Comportamientos Adictivos.

Decimo.- Vigencia.-

El Plan Provincial sobre Drogodependencias tendrá vigencia hasta el 31 de diciembre de 2023 sin perjuicio de su revisión, si fuese necesario, por adecuación a la normativa vigente y a la Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2024.

Undécimo.- Financiación.

Durante la vigencia del VII Plan se realizarán anualmente Programas de Actividades Preventivas, diseñados de conformidad con este planeamiento. La aprobación y ejecución se efectuará mediante Convocatorias de Ayudas en especie a Ayuntamientos de municipios de la provincia de Valencia con población inferior a 20.000 habitantes.

Valencia, 5 de febrero de 2020.—El secretario general.

2020/1941